

Evangelie
van
Johannes

De Proloog

1 In [het] begin was het Woord; en het Woord was bij God, en het Woord was God. **2** *Hij / Deze* was in [het] begin bij God. **3** Alle dingen zijn door Hem geworden, en zonder Hem is niet één ding geworden dat geworden is. **4** In Hem was leven, en het leven was het licht van de mensen. **5** En het licht *verschijnt* in de duisternis, en de duisternis heeft het niet begrepen. **6** Er was een mens, van God gezonden; zijn naam was Johannes. **7** Deze kwam tot een getuigenis, om van het licht te getuigen, opdat allen door hem geloofden. **8** Hij was het licht niet, maar [hij was] om van het licht te getuigen. **9** *Het was het ware licht dat ieder mens verlicht, dat in de wereld kwam.* **10** Hij was in de wereld, en de wereld is door Hem geworden, en de wereld heeft Hem niet gekend. **11** Hij kwam tot het zijne, en de zijnen hebben Hem niet aangenomen. **12** Maar allen die Hem hebben aangenomen, hun gaf Hij [het] recht kinderen van God te worden, hun die in zijn naam geloven; **13** die niet uit bloed, niet uit [de] wil van [het] vlees, niet uit [de] wil van een man, maar uit God geboren zijn. **14** En het Woord is vlees geworden en heeft onder ons gewoond (en wij hebben zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als van een eniggeborene van een vader) vol van genade en waarheid. **15** (Johannes getuigt van Hem en heeft geroepen en gezegd: Deze was het van Wie ik zei: Hij die na mij komt, is mij vóór, want Hij was eerder dan ik.) **16** Want uit zijn volheid hebben wij allen ontvangen, en wel genade in plaats van genade. **17** Want de wet is door Mozes gegeven; de genade en de waarheid is door Jezus Christus geworden. **18** Niemand heeft ooit God gezien; de eniggeboren Zoon die in de schoot van de Vader is, die heeft [Hem] verklaard.

De Proloog: spiegelbeeld structuur en progressieve opbouw

- A. 1-2: Het Woord en God in het begin
 - B. 3: Het Woord als Schepper
 - C. 4-5: Licht en leven overwint de duisternis
 - D. 6-9: Getuigenis van 'Johannes' aangaande *het Licht*
 - E. 10-11: Het ware *Licht* verworpen door zijn eigen schepping maar...
 - F. 12-13: **goddelijk zoonschap** (kinderen van God) **door geloof in het Woord**
 - E'. 14: Het Woord is vlees geworden en openbaart Zijn *heerlijkheid*
 - D'. 15: Getuigenis van 'Johannes' aangaande de uitnemendheid *van Deze*
 - C'. 16: Zijn volheid heeft ons genade in plaats van genade gegeven
 - B'. 17: Het Woord als Thora/Mozes wordt overstegen door Jezus Christus
- A'. 18: De eniggeboren God die in de schoot van *de Vader* was heeft Hem verklaard

Nieuwe schepping – Nieuwe Exodus (1-5)

1 In [het] begin was het Woord; en het Woord was bij God, en het Woord was God. 2 *Hij* was in [het] begin bij God. 3 Alle dingen zijn door Hem geworden, en zonder Hem is niet één ding geworden dat geworden is. 4 In Hem was leven, en het leven was het licht van de mensen. 5 En het licht *verschijnt* in de duisternis, en de duisternis heeft het niet begrepen.

- **Het Woord** (Logos): **achtergrond in de Grieks – Romeinse en Joodse cultuur, ...en waarom die keuze?**
- **De Logos** (Het Woord) de Joodse achtergrond:
 - ✓ **Het scheppende Woord:** 'Door het woord van Jahweh zijn de hemelen gemaakt.' (Ps.33:6)
 - ✓ **Het openbarende Woord:** 'En u, mensenkind, Ik heb u aangesteld tot wachter over het huis van Israël. U zult een woord uit Mijn mond horen en u moet hen namens Mij waarschuwen.' (Ezech.33:7)
 - ✓ **Het bevrijdende Woord:** 'Hij zond Zijn woord uit, genas hen en bevrijdde hen' (Ps.107:20)
- Het gebruik van 'het Woord' weerspiegelt de waarheid; dat het de aard van de Allerhoogste God is *om zich te openbaren*
- Geworteld in het gebruik binnen de Schriften, is het Woord **Gods zelfexpressie** in schepping, openbaring en verlossing
- '**het Woord**' is dus de perfecte beschrijving voor Gods **ultieme zelfopenbaring** in het 'vleesgeworden' Woord

Nieuwe schepping – Nieuwe Exodus (1-5)

1 In [het] begin was het Woord; en het Woord was bij God, en het Woord was God. 2 Hij was in [het] begin bij God. 3 Alle dingen zijn door Hem geworden, en zonder Hem is niet één ding geworden dat geworden is. 4 In Hem was leven, en het leven was het licht van de mensen. 5 En het licht *verschijnt* in de duisternis, en de duisternis heeft het niet begrepen.

- 3 setjes van 3 ➡ 'Woord', 'Schepping', 'Leven' die telkens beginnen met 'in' (Koiné Grieks)
 - a. "Het Woord"
"In het begin was... was bij God, ...was God"
 - b. "Deze..." (of Hij?)
"In het begin was bij God, ...alle dingen zijn door Hem geworden, ...zonder Hem is niet één ding geworden dat geworden is"
 - c. "Leven"
"In Hem was leven, ...het leven was het licht van de mensheid, ...en het licht scheen / verscheen in de duisternis, en de duisternis heeft het niet begrepen / overwonnen."
- 'Het Woord' = 'EIMI' en 'GINOMAI' ➡ 'zijn' en 'worden' ➡ Johannes' woordspeling tussen 'wat zijnde is' en *wat geworden is*
- "In het begin was het Woord zijnde" ➡ Toont ons de fundamentele prioriteit van het Woord in alles (contra de Sofia & Nomos)
- "Het Woord was **bij** God" ➡ de 'dynamische interactie en gemeenschap', de gerichtheid en de oriëntatie van het Woord.

Nieuwe schepping – Nieuwe Exodus (1-5)

1 In [het] begin was het Woord; en het Woord was bij God, en het Woord was God. 2 Hij was in [het] begin bij God. 3 Alle dingen zijn door Hem geworden, en zonder Hem is niet één ding geworden dat geworden is. 4 In Hem was leven, en het leven was het licht van de mensen. 5 En het licht *verschijnt* in de duisternis, en de duisternis heeft het niet begrepen.

- Hoewel het Woord bij God is *en duidelijk onderscheiden wordt*, is het Woord **waarlijk God**, *maar is Hij God 'de Vader' niet*
- Wat De Heer Jezus nader zal 'verklaren' is geen 'ontleding' van de drie-eenheid, maar **het karakter** van de 'levende' God
- Wat Johannes gaat verhalen is niet 'doordacht' ,maar wat zij beleefd en ervaren hebben!

'Wat er was vanaf het begin, wat wij gehoord hebben, wat wij met eigen ogen gezien en aanschouwd hebben, wat onze handen hebben aangeraakt, dat verkondigen wij: het Woord dat leven is. Het leven is verschenen, wij hebben het gezien en getuigen ervan, we verkondigen u het eeuwige leven, dat bij de Vader was en aan ons verschenen is' (1Jh.1:1,2)

- **'Schepping'** ➡ Omdat Hij al 'zijnde' was, *zijn alle dingen zonder uitzondering door Hem en omwille van Hem geworden*
- **'Leven & Licht'** ➡ Alleen God heeft leven in Zichzelf; Jezus gave van eeuwig leven wordt HET centrale thema in Johannes
- Het leven betekent het licht om bij te leven . . . *in een anders betekenisloze wereld* (Jh.6: U alleen hebt woorden van eeuwig leven)
'Ik ben het licht van de wereld. Wie Mij volgt zal geenszins in de duisternis wandelen maar zal het licht van het leven hebben.' (Jh.8:12)

Nieuwe schepping – Nieuwe Exodus (1-5)

1 In [het] begin was het Woord; en het Woord was bij God, en het Woord was God. 2 *Hij was* in [het] begin bij God. 3 Alle dingen zijn door Hem geworden, en zonder Hem is niet één ding geworden dat geworden is. 4 In Hem was leven, en het leven was het licht van de mensen. 5 En het licht *verschijnt* in de duisternis, en de duisternis heeft het niet begrepen.

- Hoewel het Woord bij God is *en duidelijk onderscheiden wordt*, is het Woord waarlijk God, *maar is Hij God 'de Vader' niet*
- Wat De Heer Jezus nader zal 'verklaren' is geen 'ontleding' van de drie-eenheid, maar **het karakter** van de 'levende' God
- Wat Johannes gaat verhalen is niet 'doordacht' ,maar wat zij beleefd en ervaren hebben!

'Wat er was vanaf het begin, wat wij gehoord hebben, wat wij met eigen ogen gezien en aanschouwd hebben, wat onze handen hebben aangeraakt, dat verkondigen wij: het Woord dat leven is. Het leven is verschenen, wij hebben het gezien en getuigen ervan, we verkondigen u het eeuwige leven, dat bij de Vader was en aan ons verschenen is' (1Jh.1:1,2)

- **'Schepping'** ➡ Omdat Hij al 'zijnde' was, *zijn alle dingen zonder uitzondering door Hem en omwille van Hem geworden*
- **'Leven & Licht'** ➡ Alleen God heeft leven in Zichzelf; Jezus gave van eeuwig leven wordt HET centrale thema in Johannes
- "Het licht verschijnt in de duisternis" ...maar de duisternis heeft het niet gevat en *kon het niet overwinnen!*

Het Getuigenis van Johannes – In onze geschiedenis (6-9)

6 Er was een mens, van God gezonden; zijn naam was Johannes. 7 Deze kwam tot een getuigenis, om van het licht te getuigen, opdat allen door hem geloofden. 8 Hij was het licht niet, maar [hij was] om van het licht te getuigen.

9 *Het was het ware licht dat ieder mens verlicht, dat in de wereld kwam.*

- “Er was een mens van God gezonden” → Karakteristiek voor het Joodse denken, van Mozes af...
- Maar Johannes is het licht niet, hij is enkel gezonden om van het licht te getuigen (Hd.19 Johannes' discipelen in Efeze)
- “**getuigen**” → Johannes als een rechtbankdrama: hoe de hoorders/lezers reageren op het getuigenis bepaalt hun lot
- Johannes getuigt namelijk van het ware licht dat ieder mens verlicht → **dit licht komt in de wereld om alles te onthullen**
- **Ofwel ‘verlichten’ en tot leven wekken, ofwel ‘verlichten’ en openbaren dat men de duisternis liefheeft**
- Joodse traditie van een ‘eindtijd’ boodschapper om de weg van Jahweh te bereiden (in de overige 3: Jes.40:3; Mal 3:1)

Evangelie
van
Johannes